

تهامی: مثل مارادونا و پله یک استثنا بودم!

گپ و گفت با «ابراهیم تهامی» یکی از طلایی ترین تعویض های تاریخ فوتبال ایران

درباره حماسه ملبورن و لذت موفقیت در لحظات سخت



مازیار حکاک | خبرنگار

پرونده

۸ آذر ۷۶ روز فراموش نشدنی برای فوتبال ماست. امروز ۲۴ سال از بازی ایران و استرالیا می گذرد اما هنوز که هنوز است از آن بازی به خوبی یاد می شود و همه علاقه مندان به فوتبال آن بازی را نماد تلاش بی حد و حصر، غیرت ملی، افتخار و فوتبال ناب ایرانی می دانند. تیم ایران بعد از آن سه بار به جام جهانی رفت اما همچنان بازی ایران و استرالیا نقطه عطف فوتبال ماست. بازی ایران و استرالیا از این حیث بازی عجیبی است که با هیچ منطق فوتبالی نمی توانستیم از آن بیروزی بیاییم، تا جایی که برخی بازیکنان آن مقطع تیم ملی می گویند هنوز هم می ترسند بازی را دوباره ببینند و نتیجه دیگری رقم بخورد! (۱). در سالروز این بازی در پرونده امروز زندگی سلام با ابراهیم تهامی که در آن بازی به عنوان بازیکن ذخیره در دقیقه ۷۰ به جای نعیم سعید اوی به زمین آمد و در دقیقه ۹۰ با تصمیم والد پدر ویرا سرمربی برزیلی تیم ملی با علی اکبر استاداسدی تعویض شد اما در همان ۲۰ دقیقه ای که در زمین حضور داشت نقش پررنگی در صعود ایران به جام جهانی ۱۹۹۸ فرانسه ایفا کرد، درباره زندگی شخصی و حرفه ای اش هم کلام شدیم. فوتبالست شیرین خوزستانی که کافی است چند دقیقه با او صحبت کنید تا به صداقتش پی ببرید، صداقتی که همراه با صراحت است.



راه های پر پشت شدن
مادر آقایان

۲

برای بازگشت
حس بویایی از دست
رفته چه کنیم؟

۲

یک چاشنی ضروری برای
قرنطینه خانگی!

۳

از توانایی عجیب خروس
تایک دفترچه یادداشت
مرگبار!

۴



آن توپ گل شود که شد. البته اگر آن گل را من می زدم شاید برای فوتبالم مسیر پیشرفت بهتری وجود داشت.»

فوتبال بازی لحظه هاست، مثل زندگی

تهامی درباره بازی برگشت ایران - استرالیا و این که شرایطش عجیب و غریب شد، می گوید: «اگر قرار بود عدالت برقرار شود ما نیمه اول باید ۶-۷ تا گل می خوردیم. البته عابدزاده خیلی خوب بود و دفاع تیم ملی هم اگر چه خیلی جوگیر شده بود اما یک جاهایی خیلی عالی ظاهر می شد. یادم هست پیش از مسابقه که ۱۱ بازیکن می خواستند گرم کنند تا به زمین بروند، من به مهرداد میناوند و حمید استیلی که کنارم بودند، گفتم شما وارد بازی می شوید و بازی را می بازید ولی بعد من به زمین می آییم و کاری می کنم که شما در جام جهانی هم بازی کنید! من این جمله را به شوخی به آن ها گفتم ولی واقعا به همین صورت هم شد. من در این بازی خوش قدم بودم ولی خوش قدم برای

تهامی درباره بازی برگشت ایران - استرالیا و این که شرایطش عجیب و غریب شد، می گوید: «اگر قرار بود عدالت برقرار شود ما نیمه اول باید ۶-۷ تا گل می خوردیم. البته عابدزاده خیلی خوب بود و دفاع تیم ملی هم اگر چه خیلی جوگیر شده بود اما یک جاهایی خیلی عالی ظاهر می شد. یادم هست پیش از مسابقه که ۱۱ بازیکن می خواستند گرم کنند تا به زمین بروند، من به مهرداد میناوند و حمید استیلی که کنارم بودند، گفتم شما وارد بازی می شوید و بازی را می بازید ولی بعد من به زمین می آییم و کاری می کنم که شما در جام جهانی هم بازی کنید! من این جمله را به شوخی به آن ها گفتم ولی واقعا به همین صورت هم شد. من در این بازی خوش قدم بودم ولی خوش قدم برای

خیلی استقلال را دوست دارم

ابراهیم تهامی، بازیکن آبادانی و نام آشنای فوتبال ایران است که سال ها در فوتبال خوزستان و کشور حضور داشته است ولی اکنون در خانه روزگار خود را می گذراند. او که حالا ۵۴ سال دارد درباره مسیر زندگی اش تا امروز این طور می گوید: «من ابتدا کشتی گیر بودم اما مثل همه بچه های خوزستان علاقه عجیبی هم به فوتبال داشتم. به همین دلیل بیشتر در زمین های خاکی همراه با تیم افسر که تیم دو تاج آبادان بود، بازی می کردم. من تا ۱۱، ۱۰ سالگی هم در آبادان بازی می کردم تا این که جنگ تحمیلی شروع شد و ما به شیراز رفتیم. در آن جانیتم های فوتبال بسیاری بودند ولی من برای تیم شهید جهان آرای خوشمهر بازی می کردم. در این دوران نه جوان بودم ولی یکی از بازیکنان اصلی این تیم محسوب می شدم و حضورم در این تیم، آغاز دوران فوتبالی ام بود و بهترین دوران ورزشی ام در این تیم گذراندم. سال ۶۸ به آبادان برگشتم و در صنعت نفت فوتبال حرفه ای خودم را آغاز کردم. بیشتر دوران فوتبالی ام را در تیم استقلال اهواز گذراندم و عاشق این تیم بودم. مدتی هم برای استقلال تهران توپ زدم. این راهم بگویم که من خیلی استقلال را دوست دارم و به این تیم تعصب دارم و حتی این وصیت را کردم که مرا با کفن آبی خاک کنید.»

سوالی که مردم به شوخی از من می کنند

اواخر آن بازی فراموش نشدنی «ویرا»، ابراهیم تهامی را که خودش به عنوان بازیکن تعویضی وارد بازی کرده بود، بیرون کشید و استاد اسدی را جایگزین او کرد. تعویضی که به دلیل شیوه وقت تلف کردن عجیب تهامی حساسی سوژه رسانه ها شد. او درباره ماجرای این تعویض می گوید: «بعد از این همه سال، مردم هنوز این سوال را از من به شوخی می کنند که وقتی می خواستی در بازی ایران و استرالیا تعویض بشوی، بند کفشت را با می کردی یا می بستی؟! تعویض آقای ویرا بند کفشت را با می کردی یا می بستی؟»

اواخر آن بازی فراموش نشدنی «ویرا»، ابراهیم تهامی را که خودش به عنوان بازیکن تعویضی وارد بازی کرده بود، بیرون کشید و استاد اسدی را جایگزین او کرد. تعویضی که به دلیل شیوه وقت تلف کردن عجیب تهامی حساسی سوژه رسانه ها شد. او درباره ماجرای این تعویض می گوید: «بعد از این همه سال، مردم هنوز این سوال را از من به شوخی می کنند که وقتی می خواستی در بازی ایران و استرالیا تعویض بشوی، بند کفشت را با می کردی یا می بستی؟»



درسی که باید از بازی ایران و استرالیا گرفت



سوت ساندر ویل و برد تیم ملی، یکی از شادترین روزهای ملی فوتبالی را رقم زد. بازیکن خوزستانی تیم ملی در خصوص اتفاقات وجوب بعد از بازی می گوید: «بلافاصله بعد از بازی موسیقی غمناکی در ورزشگاه پخش شد. ما که سر از پا نمی شناختیم ولی استرالیایی ها خیلی ناراحت بودند. حتی خیلی از بچه مدرسه ای ها ابرای جشن شان به کنار زمین چمن آورده بودند که متأسفانه برای آن ها خوشبختانه برای ما جشن شان سرنگرفت. البته همین جایاید بگویم که ما هیچ توهینی از مردم استرالیا بعد از بازی ندیدیم و نشنیدیم و با وجود این که بعضی از مردم سرگزارش خیابانی احساس می کردند بر خورد بدی با ما شده است، اصلا این طور نبود. همه چیز همان جا و در ورزشگاه برای آن ها تمام شده بود.» از تهامی درباره شادی ملی مردم ایران می پرسیم و این که این خبر به دست شان در همان زمان رسید یا نه؟ که این طور ماجرا را شرح می دهد: «وقتی به هتل رسیدیم از ماجرای شادی مردم باخبر شدیم و خیلی خوشحال بودیم. البته هتل مان در استرالیا هم هتل بزرگی بود که ایرانی های زیادی برای گرفتن جشن به هتل آمده بودند. موضوعی که من از آن دوران فراموش نمی کنم این بود که مهمان های آسیایی هتل حتی از شرق آسیا هم به ما تبریک می گفتند و خوشحال بودند که تنها سهم باقی مانده هم نصیب قاره آسیا شده است. به هر حال وقتی شما با جان و دل تلاش کنید و امیدتان را از دست ندهید نتیجه اش را هم می بینید. بازی استرالیا هم همین طور شد و این درسی بود که باید از آن گرفت.»

روی کاغذ، استرالیا صعود کرده بود اما ناامید نبودیم

همه بازی برگشت ایران و استرالیا را یادشان هست اما کمتر راجع به بازی رفت صحبت می شود. از تهامی راجع به آن بازی و جوی که در تیم ملی حاکم بود، می پرسیم که می گوید: «در آن سال ها بهترین تیم ملی را داشتیم که به نظر من بهترین تیم ملی تاریخ فوتبال ایران هم بود و اگر کار به آن جا کشیده شده بود چون مربی درستی بالای سر تیم نبود. این را اکنون می گویم و باز هم خواهم گفت و واقعا همه عالی بودند و در سطح خیلی بالایی بازی می کردند، حتی چند بازیکن مان هم به فوتبال اروپا رفتند. تیم مان خیلی خوب بود و من هم خاطرات بسیار خوبی از همراهی با آن دارم. آن طرف استرالیا هم بهترین تیم تاریخش را داشت. بیشتر بازیکنان این تیم در لیگ انگلیس و اروپا بازی می کردند و روی کاغذ، همه این تیم را صعود کرده به جام جهانی می دانستند اما ناامید نبودیم. ما در بازی رفت هم شانس داشتیم. خودم در این بازی تعویض شدم و به نظرم داوری یک خطای پانالتی را روی من نگرفت. اما همه چیز به بازی برگشت گره خورد و شش روز بعد باید در ملبورن بازی می کردیم که واقعا شرایط خیلی سختی بود.»



هیچ فرصت طلایی را نباید از دست داد

تهامی از سال ۶۸ سابقه پوشیدن پیراهن تیم ملی را دارد اما آن هایی که آن مقطع یادشان هست، می دانند که او تا قبل از بازی استرالیا جایی در تیم ملی نداشت. او درباره این ماجرا این طور توضیح می دهد: «مربیان تیم ملی پرسپولیسی بودند و من هم خیلی این تیم را اذیت کرده بودم. مایلی که من هم با من خوب نبود، البته به او احترام می گذارم ولی قضاوت را به خدا واگذار می کنم. من بهترین بازیکن لیگ کویت شناخته شده بودم اما او من را دعوت نمی کرد. من می توانستم از طریق تیم ملی به اروپا بروم و حرف اول را برزیم ولی نگذاشتند که این اتفاق رخ بدهد. البته آقای علی پروین من را دوست داشت و من در تیم ملی به سر مربیگری او بازی کردم.» او در خصوص انتخابش توسط «والد پرویرا» سرمربی برزیلی هم می گوید: «او در پوش مصطفوی روی من شناخت داشت. او مرا به اردوی تیم ملی برد. از طرفی بعضی از بازیکنان تیم ملی دو کارته بودند و ممکن بود اجازه حضور در بازی رفت استرالیا را پیدا نکنند. به همین دلیل من به اردوی تیم ملی اضافه شدم. آن جا ویرا یک بازی دوگله گذاشت که من خیلی خوب ظاهر شدم و او ابرای ادامه حضورم در تیم ملی متقاعد کردم. البته بعد ها مشکل بازیکنان حل و کارت هایشان برای بازی پلی آف با استرالیا بخشیده شد اما من به همراه تیم ماندم. باید بگویم که هیچ فرصت طلایی را نباید از دست داد، حداقل به راحتی نباید از دست داد.»

«ویرا» از نبودنم در فهرست اصلی بازیکنان ناراحت شد

یکی از طلایی ترین تعویض های تاریخ فوتبال ایران همچنان معتقد است که در بازی ملبورن باید جزو ۱۱ نفر اصلی وارد میدان می شده است. او درباره این ادعایش می گوید: «قبل از شروع همین بازی هم ویرا به من گفت که تو چرا گرم نمی کنی؟ که به او گفتم من در فهرست نیستم و او به دکتر ذوالفقار نسب گفت چرا اسیدر فهرست نیست و ناراحت شد و سیگارش را بر زمین انداخت و بیرون رفت. به هر حال نمی دانم برنامه چه بود و چطور شد که من در ترکیب نباشم ولی به نظر من از تهران با کادرفنی تماس گرفتند که من در ترکیب اصلی نباشم.» او در پاسخ به سوال ما درباره این که چه کسی تیم را در تهران مدیریت می کرد، پاسخی نمی دهد و تنها به این جمله اکتفا می کند: «آن هایی که باید بداند، می دانند و من همه شان را به خدا واگذار می کنم.»

محبوبیت آن نسل بین مردم است. هر کسی شاید بتواند با فوتبال لیست شدن، معروف شود اما محبوبیت این طور به دست نمی آید. محبوبیت مهم تر از معروفیت است. همه مردم کریم باقری، خداداد، دایی، استاد اسدی، خاکپور، خود من و همه بچه های تیم ملی آن موقع را دوست دارند که واقعا خیلی ارزش دارد. هنوز که هنوز است مردم می آیند راجع به آن بازی با من صحبت می کنند و این خیلی کیف دارد.»

تهامی در خصوص گرفتن پاداش های عجیب و غریب که آن زمان برای بازیکنان تیم ملی مطرح بود، می گوید: «به خدا ما بعد از آن ماجرا پاداش یازمین نگر تیم. اگر بازیکنان دیگر گرفتند، من خبر ندارم ولی همه این ها در مطبوعات و رسانه ها بود و چیزی به ما نرسید. کلا دو تا سکه آقای ناطق نوری داده بود که بعدها نعیم برای من آورد.» تهامی ادامه می دهد: «مهم تر از پاداش چیزی که برای من خیلی ارزش دارد،

من هم مثل مارادونا یک استثنا بودم

تهامی به خودش و فوتبالش اعتقاد خاصی دارد و می گوید همان طور که مارادونا و پله در فوتبال یک استثنا بودند، او هم یک استثناست و دیگر کسی مثل او به فوتبال ایران نخواهد آمد. او می افزاید: «این روزها که بازی های تیم ملی را می بینم گاهی از بعضی حرکات بازیکنان خنده ام می گیرد. الان فقط بازیکنان مایول حرفه ای می گیرند ولی طراوت و توانایی یکی مثل خود من را ندارند. خدام من را در فوتبال استثنایی ساخت. به نظرم بازیکنانی از جمله مارادونا و پله استثنایی بودند و من تهامی هم یک استثنا بودم، با این تفاوت که آن بازیکنان در کشورهایی بازی کردند که واقعا قدر بازیکنان خوب شان را نمی دانستند ولی من در کشوری بازی کردم که به راحتی و مانند آب خوردن حقم را خوردند و قدرم را ندانستند. من همیشه می گویم دیگر کسی مثل من به فوتبال نمی آید و البته دوستان من هم به این موضوع معتقدند.» تهامی در خصوص خدا حافظی زود هنگامش از فوتبال هم می گوید: «فوت دخترم و البته بعضی بی مهری ها باعث شد فوتبال را در سال ۸۰ خیلی زود کنار بگذارم. به نظرم حق من ملی پوش نیست که حالا مستاجر باشم. دوست داشتم وارد عرصه مربیگری هم بشوم ولی دلال ها نمی گذارند. من زودتر از خیلی ها مدرک A آسیا را گرفتم ولی کسی حاضر نیست به من در لیگ برتر اعتماد کند.»

